

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమద్భాగవతే ఉద్ధవగీతాసు
॥ ఏకాదశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ ఏకాదశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీఉద్ధవ ఉవాచ

త్వం బ్రహ్మ పరమం సాక్షాదనాద్యంతమపావృతం ।
సర్వేషామపి భావానాం త్రాణస్థిత్యప్యయోద్భవః ॥ 11.1 ॥

ఉచ్చావచేషు భూతేషు దుర్జ్ఞేయమకృతాత్మభిః ।
ఉపాసతే త్వాం భగవన్ యాథాతథ్యేన బ్రాహ్మణాః ॥ 11.2 ॥

యేషు యేషు చ భూతేషు భక్త్యా త్వాం పరమర్షయః ।
ఉపాసీనాః ప్రపద్యంతే సంసిద్ధిం తద్ వదస్వ మే ॥ 11.3 ॥

గూఢశ్చరసి భూతాత్మా భూతానాం భూతభావన ।
న త్వాం పశ్యంతి భూతాని పశ్యంతం మోహితాని తే ॥ 11.4 ॥

యాః కాశ్చ భూమౌ దివి వై రసాయాం
విభూతయో దిక్షు మహావిభూతే ।
తా మహ్యమాఖ్యాహ్యనుభావితాస్తే
నమామి తే తీర్థపదాంఘ్రిపద్మం ॥ 11.5 ॥

శ్రీభగవానువాచ
ఏవమేతదహం పృష్టః ప్రశ్నం ప్రశ్నవిదాం వర ।
యుయుత్సునా వినశనే సపత్నైరర్జునేన వై ॥ 11.6 ॥

జ్ఞాత్వా జ్ఞాతివధం గర్హ్యమధర్మం రాజ్యహేతుకం ।
తతో నివృత్తో హంతాహం హతోఽయమితి లౌకికః ॥ 11.7 ॥

స తదా పురుషవ్యాఘ్రో యుక్త్యా మే ప్రతిబోధితః |
అభ్యభాషత మామేవం యథా త్వం రణమూర్ధని || 11.8 ||

అహమాత్మోద్ధవామీషాం భూతానాం సుహృదీశ్వరః |
అహం సర్వాణి భూతాని తేషాం స్థిత్యుద్భవాప్యయః || 11.9 ||

అహం గతిర్గతిమతాం కాలః కలయతామహం |
గుణాణాం చాప్యహం సామ్యం గుణిన్యోత్పత్తికో గుణః || 11.10 ||

గుణినామప్యహం సూత్రం మహతాం చ మహానహం |
సూక్ష్మాణామప్యహం జీవో దుర్జయానామహం మనః || 11.11 ||

హిరణ్యగర్భో వేదానాం మంత్రాణాం ప్రణవస్త్రీవృత్ |
అక్షరాణామకారోఽస్మి పదానిచ్ఛందసామహం || 11.12 ||

ఇంద్రోఽహం సర్వదేవానాం వసూనామస్మి హవ్యవాత్ |
ఆదిత్యానామహం విష్ణూ రుద్రాణాం నీలలోహితః || 11.13 ||

బ్రహ్మర్షీణాం భృగురహం రాజర్షీణామహం మనుః |
దేవర్షీణాం నారదోఽహం హవిర్ధాన్యస్మి ధేనుషు || 11.14 ||

సిద్ధేశ్వరాణాం కపిలః సుపర్ణోఽహం పతత్రిణాం |
ప్రజాపతీనాం దక్షోఽహం పితౄణామహమర్యమా || 11.15 ||

మాం విద్ధ్యుద్ధవ దైత్యానాం ప్రహ్లాదమసురేశ్వరం |
సోమం నక్షత్రౌషధీనాం ధనేశం యక్షరక్షసాం || 11.16 ||

ఐరావతం గజేంద్రాణాం యాదసాం వరుణం ప్రభుం |
తపతాం ద్యుమతాం సూర్యం మనుష్యాణాం చ భూపతిం || 11.17 ||

ఉచ్చైఃశ్రవాస్తురంగాణాం ధాతునామస్మి కాంచనం |
యమః సంయమతాం చాహం సర్పాణామస్మి వాసుకిః || 11.18 ||

నాగేంద్రాణామనంతోఽహం మృగేంద్రః శృంగిదంష్ట్రీణాం |
ఆశ్రమాణామహం తుర్యో వర్ణానాం ప్రథమోఽనఘ || 11.19 ||

తీర్థానాం ప్రోతసాం గంగా సముద్రః సరసామహం |
ఆయుధానాం ధనురహం త్రిపురఘ్నో ధనుష్కతాం || 11.20 ||

ధిష్ణ్యానామస్మృహం మేరుర్గహనానాం హిమాలయః |
వనస్పతీనామశ్వత్థ ఓషధీనామహం యవః || 11.21 ||

పురోధసాం వసిష్ఠోఽహం బ్రహ్మిష్ఠానాం బృహస్పతిః |
స్కందోఽహం సర్వసేనాన్యాయగ్రణ్యాం భగవానజః || 11.22 ||

యజ్ఞానాం బ్రహ్మయజ్ఞోఽహం వ్రతానామవిహింసనం |
వాయ్వగ్న్యర్కాంబువాగాత్మా శుచీనామప్యహం శుచిః || 11.23 ||

యోగానామాత్మసంరోధో మంత్రోఽస్మి విజిగీషతాం |
ఆన్వీక్షీకీ కౌశలానాం వికల్పః ఖ్యాతివాదినాం || 11.24 ||

స్త్రీణాం తు శతరూపాహం పుంసాం స్వాయంభువో మనుః |
నారాయణో మునీనాం చ కుమారో బ్రహ్మచారిణాం || 11.25 ||

ధర్మాణామస్మి సంన్యాసః క్షేమాణామబహిర్మతిః |
గుహ్యేనాం సునృతం మౌనం మిథునానామజస్తృహం || 11.26 ||

సంవత్సరోఽస్మ్యనిమిషామృతానాం మధుమాధవౌ |
మాసానాం మార్గశీర్షోఽహం నక్షత్రాణాం తథాభిజిత్ || 11.27 ||

అహం యుగానాం చ కృతం ధీరాణాం దేవలోఽసితః |
ద్వైపాయనోఽస్మి వ్యాసానాం కవీనాం కావ్య ఆత్మవాన్ || 11.28 ||

వాసుదేవో భగవతాం త్వం తు భాగవతేష్వహం |
కింపురుషానాం హనుమాన్ విద్యాధ్రాణాం సుదర్శనః || 11.29 ||

రత్నానాం పద్మరాగోఽస్మి పద్మకోశః సుపేశసాం ।
కుశోఽస్మి దర్భజాతీనాం గవ్యమాజ్యం హవిఃష్వహం ॥ 11.30 ॥

వ్యవసాయినామహం లక్ష్మీః కితవానాం ఛలగ్రహః ।
తితిక్షాస్మి తితిక్షాణాం సత్త్వం సత్త్వవతామహం ॥ 11.31 ॥

ఓజః సహోబలవతాం కర్మాహం విద్ధి సాత్త్వతాం ।
సాత్త్వతాం నవమూర్తీనామాదిమూర్తిరహం పరా ॥ 11.32 ॥

విశ్వావసుః పూర్వచిత్తిర్గంధర్వాప్సరసామహం ।
భూధరాణామహం స్థైర్యం గంధమాత్రమహం భువః ॥ 11.33 ॥

అపాం రసశ్చ పరమస్తేజిష్ఠానాం విభావసుః ।
ప్రభా సూర్యేందుతారాణాం శబ్దోఽహం నభసః పరః ॥ 11.34 ॥

బ్రహ్మణ్యానాం బలిరహం వీరాణామహమర్జునః ।
భూతానాం స్థితిరుత్పత్తిరహం వై ప్రతిసంక్రమః ॥ 11.35 ॥

గత్సుక్త్యుత్సర్గోపాదానమానందస్పర్శలక్షణం ।
ఆస్వాదశ్రుత్యవఘ్రాణమహం సర్వేంద్రియేంద్రియం ॥ 11.36 ॥

పృథివీ వాయురాకాశ ఆపో జ్యోతిరహం మహాన్ ।
వికారః పురుషోఽవ్యక్తం రజః సత్త్వం తమః పరం ॥ 11.37 ॥

అహమేతత్ప్రసంఖ్యానం జ్ఞానం తత్త్వవినిశ్చయః ।
మయేశ్వరేణ జీవేన గుణేన గుణినా వినా ।
సర్వాత్మనాపి సర్వేణ న భావో విద్యతే క్వచిత్ ॥ 11.38 ॥

సంఖ్యానం పరమాణూనాం కాలేన క్రియతే మయా ।
న తథా మే విభూతీనాం సృజతోఽండాని కోటిశః ॥ 11.39 ॥

తేజః శ్రీః కీర్తిరైశ్వర్యం హీన్త్యాగః సౌభగం భగః |
 వీర్యం తితిక్షా విజ్ఞానం యత్ర యత్ర స మేంఽశకః || 11.40 ||

ఏతాస్తే కీర్తితాః సర్వాః సంక్షేపేణ విభూతయః |
 మనోవికారా ఏవైతే యథా వాచాభిధీయతే || 11.41 ||

వాచం యచ్ఛ మనో యచ్ఛ ప్రాణాన్ యచ్ఛేంద్రియాణి చ |
 ఆత్మానమాత్మనా యచ్ఛ న భూయః కల్పసేఽధ్వనే || 11.42 ||

యో వై వాఙ్మనసీ సంయగసంయచ్ఛన్ ధియా యతిః |
 తస్య వ్రతం తపో దానం స్రవత్యామఘటాంబువత్ || 11.43 ||

తస్మాన్మనోవచఃప్రాణాన్ నియచ్ఛేన్మత్పరాయణః |
 మద్భక్తియుక్తయా బుధ్ధ్యా తతః పరిసమాప్యతే || 11.44 ||

|| ఇతి ఉద్ధవగీతాసు ఏకాదశోఽధ్యాయః సమాప్తః ||